

Başvuru Numarası : 2024/1819
Toplantı Tarihi/Sayısı : 04.06.2025/61
Karar Numarası : 2025/335
Başvuran : A.A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Ölüdeniz Türk Otel
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın eşiyile birlikte konaklamak üzere gittikleri otele İngiliz pasaportları olmadığı için kabul edilmemelerinin ırk temelinde ayrımcılık yasağını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

- a. Eşiyile birlikte balayı tatilini geçirmek üzere Muğla ilinin Fethiye ilçesinde bulunan Ölüdeniz Türk Otele rezervasyon yaptırdığını,
- b. Otele yerleşmek üzere gittiklerinde otel yetkilileri tarafından İngiliz olup olmadıklarının sorulduğunu,
- c. İngiliz olmadıklarını ve başka bir ülke vatandaşlıklarının da bulunmadığını ifade etmeleri üzerine, Otelin sadece İngiliz müşterilere hizmet verdiğinin belirtilerek Otele kabul edilmediklerini,
- d. Otelde İngiliz müşteriler ile Türk müşteriler arasında uyrukları sebebiyle fiyat farkları bulunduğunu,
- e. Otel yöneticisinin Türk misafirlerin Otel fiyatlarını karşılayamayacaklarını ifade ederek aşağılayıcı bir üslup kullandığını, Türk misafirlerin içki içip kavga çıkardıkları ve uygunsuz davranışlarda bulundukları yönünde önyargılı ve küçümseyici tavırlar sergilediğini,
- f. Ödedikleri ücretin kendilerine iade edilmediğini, Otel yönetimince para iadesinin aracı kurum tarafından yapılması gerektiğinin ifade edildiğini,
- g. Bu olayın kendisi ve eşi üzerinde psikolojik olarak travma oluşturduğunu,
- ğ. Kendi ülkelerinde ırk temelinde ayrımcı bir muameleye maruz kaldıklarını iddia etmiştir.

3. Muhatap Ölüdeniz Türk Otel'den alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuran ve eşinin doğrudan kendilerine yapılmış bir rezervasyon taleplerinin olmadığı, internet üzerinden rezervasyon yaptırdıklarını iddia ettiklericom adlı web sitesi ile işletmeleri arasında herhangi bir anlaşmanın bulunmadığı,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

- b.** Başvuran ve eşinin rezervasyon talebinin ... Turizm tarafından kendilerine iletiildiği, ... Turizm ile aralarında yalnızca İngiltere ve Ukrayna pazarına yönelik bir anlaşma bulunduğu,
- c.** Başvuran ve eşinin 28/8/2024 tarihinde Otele gelerekcom adlı web sitesi üzerinden yapılmış bir rezervasyonları bulunduğunu belirttikleri, Otel yetkililerince ... Turizm tarafından kendilerine iletilen rezervasyon talebinin İngiliz pazarından gelmiş olması nedeniyle İngiliz pasaportlarının olup olmadığının sorulduğu ve başvuran ve eşinin İngiltere ile bir bağlarının bulunmadığını, Kayseri’den geldiklerini beyan ettikleri,
- ç.** ... ile Otel arasında imzalanan anlaşma, rezervasyon talebi tarihinde yapılan yazışmalar ve sözleşme şartları gereği rezervasyonun Otel yönünden reddedildiğinin başvuran ve eşine sözlü olarak bildirildiği,
- d.** Konunun aydınlatılması ve mağdur olmamaları için kendilerine satış yapan şirketle irtibata geçmeleri gerektiğinin ve ayrıca Türkiye pazarına yönelik rezervasyon taleplerini ... Group ve ...com aracılığıyla iletebileceklerinin söylendiği,
- e.** Başvuran ve eşinin bir süre bekledikten sonra Otelden ayrıldıkları, daha sonra telefonla oda talebinde bulundukları, o gün için rezervasyonların dolu olduğunun kendilerine bildirildiği,
- f.** Başvuran ve eşinin iki saat sonra Fethiye Kaymakamlığı yetkilileri ile birlikte tekrar Otele geldikleri, Kaymakamlık yetkililerince Otel kayıtlarının, sözleşmelerin, faturaların ve diğer belgelerin incelendikten sonra işyeri denetleme tutanağı düzenlendiği,
- g.** Başvuran ve eşinin söz konusu tutanak tutulmadan önce veya tutanak tutulurken, Otelin yalnızca İngilizlere açık olması, Türklere karşı herhangi bir ayrımcılık, aşağılama, önyargılı davranma gibi hususlarda herhangi bir şikayette bulunmadığı,
- ğ.** ... Turizm ile yapmış oldukları anlaşma çerçevesinde ödemelerin müşterilerin Otelden ayrılmasından 21 gün sonra alındığı, bu sebeple başvuranın ödediğini iddia ettiği ücretin kesinlikle kendilerine intikal etmediği,
- h.** Günlük müşteri listelerinin incelenmesi durumunda Otelde hem Türk hem de başka ülke vatandaşlarının konakladığının görüleceği,
- ı.** Oda ücretlerinin kişilerin tabiiyeti ve kişisel özelliklerine göre belirlenmediği, aracı şirketlerle yapılan anlaşmalar çerçevesinde; rezervasyon tarihi, konakladığı ay, kişi sayısı, konaklayacağı gün sayısı, kahvaltı/yemek alıp almayacağı, odanın konumu/niteliği, klima kullanıp kullanmayacağı, kasa alıp almayacağı vb. hususlar göz önünde bulundurularak belirlendiği,
- i.** Yabancı şirketler aracılığıyla yapılan rezervasyonlarda; paket tur satışı yapılması, klima ve kasa için ekstra ücret alınması, konaklama süresinin en az bir hafta olması, önceden rezervasyon yapılması gibi hususların da etkisi ile fiyat farkı bulunabildiği,
- j.** Başvuranın; Otelin sadece İngilizlere hizmet verdiği, Türk oldukları için Otelde konaklamalarına izin verilmediği, farklı bir ücret talep edildiği, aşağılandıkları gibi iddialarının tamamen asılsız olduğu, Otele kabul edilmeme sebeplerinin tamamen sözleşme şartlarına aykırılık olduğu ifade edilmiştir.
- 4.** Muhatap Otelin yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından cevap verilmemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “*Kanun önünde eşitlik*” başlıklı 10’uncu maddesi şöyledir:

“Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (d) ve (e) bentleri şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında; (...) d) Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi e) Dolaylı ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, görünüşte ayrımcı olmayan her türlü eylem, işlem ve uygulamalar sonucunda, bu Kanunda sayılan ayrımcılık temelleriyle bağlantılı olarak, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma bakımından nesnel olarak haklaştırılamayan dezavantajlı bir konuma sokulmasını (...) ifade eder."

7. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (...) "

8. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında ayrımcılık türleri; *"a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık"* olarak sıralanmıştır.

9. Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesi şöyledir:

"Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. (...) "

10. Kanun'un "Ayrımcılık iddiasının ileri sürülemeyeceği hâller" başlıklı 7'nci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanun kapsamında ayrımcılık iddiasının ileri sürülemeyeceği hâller ve istisnalar şunlardır: (...) g) Vatandaş olmayanların ülkeye giriş ve ikametlerine ilişkin şartlarından ve hukuki statülerinden kaynaklanan farklı muamele."

11. Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde Kurum'un, *"Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine inceleme, araştırma, karara bağlama ve sonuçlarını takip etme"* görevlerini haiz olduğu düzenlenmiştir.

12. Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

13. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru hakkı" başlıklı 30'uncu maddesi şöyledir:

"(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları,

kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişilerinin, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen her gerçek veya tüzel kişi, ayrımcılık yasağı ihlaliinden zarar gördüğü iddiası ile Kuruma başvurma hakkına sahiptir. (...)”

14. Mezkûr Yönetmelik’in “Başvurunun konusu” başlıklı 31’inci maddesi şöyledir:

“Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur.”

15. Yönetmelik’in “Karar türleri” başlıklı 65’inci maddesi şöyledir:

“(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

16. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

17. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

18. 6701 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinin ikinci fıkrası: *“İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.”* hükmünü içermektedir. Dosya kapsamından başvuranın muhatap Otelin başvuruya konu uygulamasına ilişkin olarak Fethiye Kaymakamlığına başvurarak Kanun’a aykırı olduğunu iddia ettiği uygulamanın sonlandırılmasını talep ettiği görülmüştür. Bu çerçevede Kanun’un 17’nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ilgili tarafa başvuru şartını sağladığı anlaşılan başvurunun Kurumumuzca esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu değerlendirilmiştir.

19. 6701 sayılı Kanun ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile Kurumun ayrımcılık yasağı ile ilgili sahip olduğu görev ve yetkilerin kapsamı düzenlenmiştir. Mezkûr Kanun’un 3’üncü maddesinin ikinci fıkrası ve Yönetmelik’in 31’inci maddesi; Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu hükmünü içermektedir. Değinilen temeller sayma suretiyle (numerus clausus) belirlenmiş olup sayılan bu temeller haricinde bir temele dayanılarak ya da herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasında bulunan durumlar Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

20. Başvuruya konu olayda başvuranın iddialarının, eşi ile berabercom adlı web sitesi üzerinden rezervasyon yaptırdıkları Otele, İngiliz olmadıkları için alınmamalarının ırk temelinde ayrımcılık oluşturduğuna

ilişkin olduğu görülmüştür.

21. Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 1'inci maddesinin birinci fıkrasında ırk ayrımcılığı: *"siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel veya kamusal yaşamının herhangi bir alanında, insan hakları ve temel özgürlüklerin eşit ölçüde tanınmasını, kullanılmasını veya bunlardan yararlanılmasını kaldırma veya zayıflatma amacına sahip olan veya bu sonuçları doğuran ırk, renk, soy, ulusal veya etnik kökene dayanarak herhangi bir ayırma, dışlama, kısıtlama veya ayrıcalık tanıma"* olarak tanımlanmaktadır. Bahsi geçen Sözleşme'nin 5'inci maddesinde herkesin ırk, renk, ulusal veya etnik köken ayrımcılığına maruz kalmaksızın ulaşım araçları, oteller, kafeteryalar, tiyatrolar ve parklar gibi halkın kullanımına açık yerlere ve hizmetlere eşit olarak ulaşma hakkı olduğu belirtilmiştir.

22. Irkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonunun (ECRI) 7 No.lu Genel Politika Tavsiyesi'ne göre "ırkçılık" terimi, *"ırk, renk, dil, din, milliyet veya etnik kökenin bir birey veya bir grup insanın aşağılanması için bir gerekçe oluşturması veya bir bireyi veya bir grup insanın üstünlük duygusu içine girmesi için bir neden oluşturması"* olarak tanımlanmaktadır. *"Irka dayalı doğrudan ayrımcılık"* ise *"nesnel ya da makul bir gerekçesi olmaksızın ırk, renk, dil, din, milliyet veya milli veya etnik kökeni nedeniyle kişi veya grupları farklı muameleye tabi tutma"* anlamına gelmektedir.

23. Bir kişinin hukuken tanınmış hak ve özgürlüklerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını ırkı, rengi veya etnik kökeni nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farkı muamele ırk, renk veya etnik köken temellerinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır (TİHEK Ayrımcılık Temelleri Serisi No:3, Irk, Renk ve Etnik Köken Temellerinde Ayrımcılık, s. 7).

24. Somut olayda başvuran tarafından, eşi ile birlikte balayı tatilini geçirmek üzere ...com adlı web sitesi üzerinden Muğla ilinin Fethiye ilçesinde bulunan Ölüdeniz Türk Otel isimli otelden 28/8/2024-31/8/2024 tarihleri için rezervasyon yaptırdıkları, 28/8/2024 tarihinde giriş yapmak üzere gittiklerinde İngiliz olmadıkları gerekçesiyle Otele kabul edilmedikleri, Otel yetkililerince Otelde yalnızca İngiliz müşteriler ile çalıştıkları, Türk misafirlerin Otel fiyatlarını karşılayamayacaklarının ifade edilerek aşağılayıcı bir üslup kullanıldığı, yine Türk misafirlerin içki içip kavga çıkardıkları ve uygunsuz davranışlarda bulundukları şeklinde önyargılı ve küçümseyici ithamlarda bulunulduğu iddia edilmiştir.

25. Başvuran tarafından başvuruya ek olarak sunulan ekran görüntülerinden, Eşi S.A. tarafındancom adlı web sitesi üzerinden Ölüdeniz Türk Otel'de 28/8/2024-31/8/2024 tarihlerinde konaklamak üzere 2 yetişkin için rezervasyon talep edildiği, bahse konu web sitesince rezervasyonun onaylandığına dair e- posta ile bilgilendirme yapıldığı görülmektedir.

26. Muhatap Otel tarafından gönderilen yazılı görüşte,com adlı web sitesi ile herhangi bir anlaşmalarının bulunmadığı, başvuran ve eşi için yapılan rezervasyon talebinin ... Turizm isimli şirket üzerinden kendilerine iletiildiği, ... Turizm ile aralarında yalnızca İngiliz ve Ukrayna pazarından gelen müşterileri kapsayacak bir anlaşma bulunduğu, e-posta üzerinden kendilerine iletilen rezervasyon talebinin ilgililerin İngiliz pasaportu olmaması durumunda onaylanmayacağını bildirildiği, başvuran ve eşi giriş için müracaat ettiklerinde de bu durumu teyit etmek üzere kendilerine İngiliz pasaportu sorulduğu, İngiliz vatandaşı olmadıklarını beyan etmeleri üzerine rezervasyon şartlarının yerine getirilmediği gerekçesiyle başvuran ve eşini misafir kabul etmedikleri, Türk vatandaşlarının Otele alınmaması gibi bir durumun söz konusu olmadığı, olay gününde Otelde konaklayan Türk misafirler bulunduğu, başvuran ve eşinin otele alınmama sebebinin tamamen anlaşma şartlarının yerine getirilmemesinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

27. Muhatap Otel tarafından sunulan belgeler arasında yer alan başvuranın rezervasyon talebine ilişkin olarak ... Turizm ile muhatap Otel arasındaki e-posta yazışmaları incelendiğinde; muhatap Otel tarafından

... Turizm'e "bu rezervasyondaki kişilerin İngiliz pasaportları var mıdır? Yoksa rezervasyon confirme değildir." şeklinde bir e-posta gönderildiği, ... Turizm tarafından bu e-postaya verilen cevapta ise "Source Market: GB(Great Britain) Müşteriler İngiltere'den geliyorlar" ifadelerine yer verildiği görülmüştür.

28. Dosya kapsamında başvuranın eşi S.A.'nın müracaatı üzerine Fethiye Kaymakamlığı tarafından hazırlanan 28/8/2024 tarihli İşyeri Denetleme Tutanağının bulunduğu görülmüştür. Bahse konu tutanak ile; S.A. tarafındancom adlı web sitesinden rezervasyon yapıldığı, Otel yetkililerinin bahse konu firma ile anlaşmalarının olmadığını beyan ettikleri, rezervasyon talebinin ... Turizm üzerinden geldiği ve ... Turizm ile sadece İngiliz vatandaşları için anlaşmaları olduğu, bu sebeple ilgililerden pasaport sorulduğu, başvuran ve eşinin İngiliz pasaportu olmaması sebebiyle de ... Turizm tarafından yapılan rezervasyonun iptal edildiği hususlarının kayıt altına alındığı; tutanak içeriğinde başvuranın, muhatap Otel yetkililerince Türk misafirler ile ilgili önyargılı ve küçümseyici ifadeler kullanıldığına ilişkin iddialarına dair herhangi bir hususun yer almadığı ve tutanağın başvuranın eşi tarafından da imzalandığı görülmüştür.

29.....com adlı web sitesi üzerinden yapılan incelemede ise; web sitesinin Avrupa Ekonomik Alanında (AEA) yer alan ülkelerin pazarlarına yönelik olarak faaliyet gösterdiği, web sitesi üzerinden işlem yapabilmek için kaynak pazar olarak aralarında Türkiye'nin bulunmadığı yirmi dokuz ülkeden birinin seçilmesinin istendiği, belirlenen fiyatların bu ülkelerin vatandaşı olma ve bu ülkelerde ikamet etme şartıyla garanti edildiği, bu şartın yerine getirilmemesi durumunda oteller tarafından ekstra ücret talep edilebileceği hatta rezervasyonun iptal edilebileceği yönünde uyarıların bulunduğu görülmüştür. Söz konusu web sitesinin "Genel şartlar ve koşullar" başlığı altında "Bazı durumlarda rezervasyon yapılan otel, otele ulaştığınızda uyruk doğrulaması için pasaportunuzu veya kimliğinizi talep edebilir. Talep yerine getirilmediği takdirde otel giriş izni vermeyebilir veya ek ücret talep edebilir." (... , General Conditions, <https://www.roomdi.com/general-conditions/>, E.T.12/5/2025) ifadelerinin yer aldığı görülmüştür. Nitekimcom adlı web sitesinde yer alan bu yöndeki uyarıların bir kısmının başvuran tarafından dosyaya sunulan ekran görüntüleri arasındaki rezervasyonlarına ilişkin olarak....com tarafından kendilerine gönderilen e-posta içeriğinde de mevcut olduğu anlaşılmıştır.

30. Fethiye Kaymakamlığının 28/8/2024 tarihli İşyeri Denetleme Tutanağında yer alan "...sadece İngiliz pasaportu olan kişilerin rezervasyonunu kabul ettiklerini... otelde İngiliz pasaportu olmadığı anlaşıldığı için rezervasyonu iptal ettiği..." şeklindeki ifadeler, ... Turizm ile muhatap Otel arasındaki e-posta yazışmalarında yer alan "bu rezervasyondaki kişilerin İngiliz pasaportları var mıdır? Yoksa rezervasyon confirme değildir." şeklindeki ifadeler, muhatap Otel tarafından Kurumumuza sunulan, başvuranın rezervasyon yaptırdığı tarihlerde Otelde ... Group vecom aracılığıyla iç pazar müşterisi olarak gelen Türk vatandaşları ile ... Turizm aracılığıyla gelen İngiliz pasaportuna sahip Türk vatandaşlarının konakladığına ilişkin belgeler vecom adlı web sitesi üzerinden yapılan incelemeler birlikte göz önüne alındığında, başvuran ile eşinin muhatap Otelde konaklama taleplerinin kabul edilmemesinin başvuranın iddia ettiği gibi İngiliz olmamalarından değil; İngiliz pasaportuna sahip olmamalarından kaynaklandığı değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, başvuran ve eşinin İngiltere pazarı müşterisi olarak muhatap Otele geldikleri, sözleşme şartlarını taşıyıp taşımadıklarının anlaşılabilmesi amacıyla İngiliz pasaportlarının olup olmadığının sorulduğu ve İngiliz pasaportlarının olmadığını ifade etmeleri üzerine sözleşme şartlarını taşımadıkları gerekçesiyle kendilerine hizmet verilmediği anlaşılmıştır.

31. Ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediğinin değerlendirilebilmesi için aynı veya benzer durumda olan kişiler arasında 6701 sayılı Kanun'da sınırlı olarak sayılan temeller nedeniyle farklı bir muamelenin uygulanmış olması gerekmektedir. Somut olayda muhatap Otel tarafından başvuran ile eşine uygulanan, İngiliz pasaportları olmadığı için Otele kabul edilmemeleri şeklindeki muamelenin vatandaşlık kavramı ile ilişkili olduğu

değerlendirilmiştir.

32. Vatandaşlık, bireylerin hangi ırka mensup olduğuna bakılmaksızın haklar ve yükümlülükler getiren, devlet ile kurulan resmi bağı ifade etmek için kullanılan bir kavramdır (TİHEK, B. No: 2022/622, K. No: 2022/932, 15/12/2022, para. 20). Avrupa Vatandaşlık Sözleşmesi'nin "*Tanımlar*" başlıklı 2'nci maddesinde vatandaşlığın kişinin etnik kökenini ifade etmediği, kişi ile Devlet arasındaki yasal bağ anlamına geldiği belirtilmiştir. 12/6/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine göre: "*Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişi*" Türk vatandaşı olarak tanımlanmaktadır. Pasaport ise bireyin kimliğini ve vatandaşlığını doğrulayan uluslararası seyahatlerde kullanılan resmi bir belgedir.

33. Her Türlü İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 1'inci maddesinin ikinci fıkrası "*Bu Sözleşme, Taraf Devletlerin vatandaşları ile vatandaş olmayanlar arasında getirdiği farklara, dışlamalara, kısıtlamalara veya tercihlere uygulanmayacaktır*" hükmünü ihtiva etmektedir. Bu minvalde Taraf Devletler ülke vatandaşı olmayan yabancılar açısından ülkeye giriş, ikamet, çalışma, siyasi haklar gibi farklı konularda farklı düzenlemeler yapabilme yetkisine sahiptir. Bu nedenle eşitlik ilkesi ile ayrımcılık yasağı, vatandaş ile yabancı arasında her konuda mutlak bir eşitliği ifade etmemektedir. Nitekim, 6701 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde de "*vatandaş olmayanların ülkeye giriş ve ikametlerine ilişkin şartlarından ve hukuki statülerinden kaynaklanan farklı muamelenin*" ayrımcılık iddiasının ileri sürülemeyeceği hâller ve istisnalar arasında yer aldığı hükmüne bağlanmıştır (TİHEK, K. No: 2022/932, para. 19).

34. Netice itibarıyla dosya kapsamındaki tüm bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; başvuran ve eşinin maruz kaldığı muamelenin vatandaşlıktan kaynaklandığı anlaşılmıştır. Vatandaşlık kavramı ırk temeli içerisinde değerlendirilemeyeceği gibi 6701 sayılı Kanun'da sayılan ayrımcılık temelleri arasında da yer almamaktadır (TİHEK, K. No:2022/932, para. 20). Somut başvurunun konusunun 6701 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi kapsamında ayrımcılık yasağının ileri sürülemeyeceği haller kapsamında kalması Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanmaması, yapılan inceleme ve araştırma neticesinde de Kanun'da sayılan herhangi bir ayrımcılık temeli ile nedensellik ilişkisinin tespit edilememesi nedeniyle Kurumun görev alanı dışında kaldığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

4/6/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye